

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

політична, економічно-суспільна й літературна газета.

Ціна примірника
8 сот.

На провінції
8 сот.

В занятих територіях 4 коп.

Виходить щодня
рано.

Умови передплати у Львові:

На рік	18— К.
„ півроку	9— „
„ чвертьроку	5— „
„ місяць	1.80 „

В краю і державі:

На рік	24— К.
„ півроку	12— „
„ чвертьроку	6— „
„ місяць	2.40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В інших державах	40 фр.

Рекламації вільні від поштової оплати. Рукописі приймаються лише оплачені, а звертається тільки важливіші і застережені. — „Українське Слово“ продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції:
Львів, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошення числимо за одношпальтову стрічку або її місце 20 сот. Надіслане 50 сот. за стрічку, а в оповістках 40 сот., в редакційній частині 60 сот. Повідомлення про вінчання, заручини і т. д. 1.50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошення за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошення за окремою умовою. — За зміну адреси платить ся 50 сот.

Щастя Боже на велике діло!

Вже в перших днях після прогнання московської дичі зі Львова кинули ми клич: ратуймо наші сироти! Ми звернули увагу нашої суспільності на зростаюче з кожним днем число українських сиріт, яким війна забрала батька-матір, яких залишила без даху над головою, або кинула на ласку добрих сусідів, що позволяють покищо переночувати коло лавки...

Коли виринула справа пошановання імени митрополита Шептицького, ми пригадали знову сю переважну для нашої суспільності і для грядучих днів справу ратования наших сиріт, яка ще в часі мира була така близька думкам і серцю митр. галицької України. І кинули ми опять думку зв'язати справу опіки над українськими сиротами з іменем великого митрополита. Клич прийняв ся. Невеликий гурток людей, серед т. з. „комітету Українців міста Львова“ рішив зайняти ся справою в тім напрямі, щоби для пошановання пам'яті митр. Шептицького створити фондацию, якої завданням було би пригорнути під свої крила ті великі тисячі українських сиріт, зайняти ся їх вихованем, виховати їх на свідомих Українців-горожан і тою дорогою заповнити і вирівнати хоть в часті ті щербі і люки, які в нашій національній організмі поробила війна.

Виринали деякі труднощі, що хоть не мали принципіального значіння, всеж таки пекучу справу проволікали. У Львові був вже передтим комітет, що мав метою опікувати ся вдовицями і сиротами. Між тим до Львова вертало з еміграції багато членів української громади, що познакомивши ся з намірами зайнятись долею наших сиріт, всім наболілим на еміграції серцем припали до справи, збогатили дискусію масою нових аргументів, проволікли децю справу — та вкінці спільними силами поставили фундамент під велику національну будівлю, яким став: краєвий сирітський захист ім. митр. Шептицького. — Про вагу такої інституції писали ми вже нераз. — Нині приходить нам лиш зазначити, що справа після хвилевої проволіки спричиненої деякими формальностями, рушила з мертвої точки і йде у — перед. Як ми вчора згадали, представники наших львівських організацій порішили дня 25 січня с. р. приступити до засновання „Краєвого Українського сирітського захисту“ і в тій пільі вибрано „Краєвий комітет“, а з поміж членів цього комітету вибрано „Комітет стислийший т. зв. Комітет праці“. З широкого числа осіб покликаних до комітету вибрано вчора управу зложену з дир. Василя Нагірного (як голови) з п. Германи Шухевичевої та адв. Євгена Гвоздецького (як заст. гол.) о. Лициняка (секретаря), о. сов. Стефановича (касiera) та п. Добрянського, Кмишківича, Гресяка, Бордунівної, о. кан. Войнаровського, і Дрималика (як виділових).

З огляду на широкі рамки діяльності того комітету роботу розділено поміж поодинокі комісії, (статутова, комунікатив та відозв, статистична, господарська, шкільна, фінансова.) До контрольної комісії вибрано Дра. Леся Кульчицького, п. Саввича, Скрентовича та п. Стернюкову.

Словом створено плянову обдуману робочий апарат, а імена людей, що його творять і загальне розуміння значіння задуманого діла серед нашої суспільності дають повну запорукку, що справа „Краєвого сирітського Захисту“ піде по гладкій дорозі та розросте ся у велику будівлю, яку український нарід виставить сам собі!

Тому: Щастя Боже на велике діло!

Бльоклада Німеччини.

Не прогомівло і не покінчило ся ще насильство, якого допустилось почвірне порозуміння на Греції, — а вже на днешнім порядку англійської політики виринув новий плян: як найстрогішій бльоклади Німеччини і Австро-Угорщини.

Бльокладу проти осередних держав веде почвірне порозуміння вже від початку війни. Коли ворожа фльота переловить на морі німецький або австро-угорський корабель займає його, а цілий набір конфіскує. Має се на цілі недопустити до привозу товарів для осередних держав, щоб в сей спосіб їх виголодити. Осередні держави відповіли на се насильство го-

СЕМЕН ФОДЧУК.

Недужий.

Я був недужий... Мене везли на довгому драбнястому возі, що був вистелений соломом.

Дорога була збита кіньськими копитами і повна вибоїв. А за кожним вибоєм і кожним камінчиком схитував ся і віз і потрясало мною немилосердно.

Кожний камінець врізував ся глибоко у мозок. Коні гнали бігом через села, а села страшно виглядали... Людий у них не було...

Я дивив ся поміж щербі драбини. Здалека виринали високі обгорілі згарища, а в них закутані у сіре пірє сови, що сумно квилили. Нігде не літали, лиш тіпили ся зі свого пристановища, яке ім придбала пожежа. У кутках недогорілих стін ховали ся чорні демони й вибухали спазматичним сміхом і тіпили ся з людського нещастя.

Сверщики поховані десь глибоко по розритих румовищах і печях несамоутивим гололосом сверщили, якби змагали ся наперемину пере-

могти один одного. Тут то там зсунула ся почервоніла від вогню глина із лоскотом злітала на землю і страшила поховані сотворіня.

Земля здригала, гуділа і бурилася...

Кдекотіла у нутрі від гніву...

Я чув її сердечні проклони...

Кляла-проклинала гірким громовим гудінням людську потвар...

Вони мені хребти перекопують...

— Мої віковічні зелені ліси з корінем вивирають...

— А невинну людську кровцю самі ллють і зрошують мое обличчя... наповнюють ріки і моря...

таї хрестами могили віячають...

Мене завезли до пільного шпиталю.

Було там біло біло, як на чистому снігом вкритому полі, а зимно і непривітно мов у підземних гробницях.

Цілий світ кружляв, крутив ся як вихор.

З ослаблення не міг я нічого пізнати.

Чув я лиш якийсь тихий хід людий і скрихіт дощок у підлозі. Вони приходили, то відходили і говорили пошепки між собою незрозумілою для мене мовою.

І наче підкрадали ся щоби мене бачити, а не хотіли мене збудити з тихого і солодкого сну.

Нараз передомною в далечі являєть ся жіноча стать у селєдіновій довгій одежі. На грудях мала серпанкову ослону трешки взнесену,

крізь яку ледви видно було біло-мраморні груди, мов двоє маленьких голубят.

Руки мала біло-рожеві, мов різьблені,

Одну руку приложила до чола, а другою тримала ся за хвилювану грудь.

На шиї яснів шнур білих перел, що за найменшим порушенням звеніли дивним звуком.

Волосє срібне, а мягоньке мов шовк, довге розчесане і спущене на лебєдину шию; за кожним порушенням хвилювало мов филі на чистій воді, під подувом літнього вітру.

Все зближала ся до мене так тихонько і так легесенько, мов весняний метелик. Приступила і шепотом, промовила:

Пізнаєш мене?...

Я розплющив втомлені очі; не міг її пізнати. Придивляла ся глибоко, тазмно задумчивими сивими і злинялими від плачу очима.

Обличчє мала марненьке як у скоровано дитини і стягнене. Під очима вже видні були дрібненькі зморщини, з яких виглядав вічний біль і туга.

Відозвала ся дитинячо-співучим гололоском:

— То я... Твоя... Твоя...

Знов стало тихо. Лиш з подвіря долітав глухий тупіт кіньських копит, аж стіни хитали ся...

— То я... Твоя Найдорожша...

сподарськими зарядженнями: видали точні постанови що до торговельного обороту та управильнили з математичною точністю консумцію. Перший, себто 1915 рік видав під тим зглядом як найкрасші висліди. Обі монархії не тільки що вижили своїми власними продуктами своє населення та мільйони війська, але і заощадили збіжжя на пізнійший час. Найтяжший був початок, бо дуже важко є перевести в цілій державі рівномірний розділ консумції. До того треба було мати широкі статистичні дані що до земельної та промислової продукції. Коли однак оба правительства осередних держав поборили перші труднощі, заосмотрене та виживлене населення та війська не представляє вже ніяких труднощій. О сю математичну точність осередних держав розбилися рахунки та надії почвирного порозуміння. Сеж була одинока надія перемогти осередні держави економічно, не можуть віднести ніякої оружної перемоги. Блокада Англії та Франції отже не принесла успіху.

Почвирне порозуміння, зглядно ініціаторка Англії обдумала новий план виголюдження осередних держав. Доси неутральні держави вели торговлю, хоч в обмеженнім крузі з заморськими країнами. Привезеним товаром могли вони довільно розпорядити, отже й призначити його на вивіз до осередних держав. Щоб і сьому положити кінець, внесено в англійським парламентом проєкт, щоб блокаду розтягнути і на неутральні держави. Після сього проєкту Англії малаб право задержувати на морі кораблі неутральних держав, та рішати, чи вони є призначені дійсно для заповірювання неутральних держав. В сей спосіб цілий довіз до неутральних держав оставав би під найбільшою контролею Англії: вона булаб судією в оцінці, скільки товарів потребує кожда з неутральних держав, щоб случайно не було надто великого довозу, який уможлиблював би вивіз злишних товарів до осередних держав. Колиб дійсно сей проєкт став законом, та був переведений в життя, то торговля неутральних держав не тільки що впадала, але се спровадилоб для них цілковиту руїну. Проти сього неутральні держави мусіли в як найбільше енергічний спосіб заперестувати. Вже послідні телеграми приносять вістку, що в тій цілі має відбутись зїзд пануючих Данії, Швеції та Норвегії.

Се нове англійське насильство в ніч не може змінити дотеперішних господарських відносин в осередних державах, навіть і в тім случаю, колиб підводні судна не старались облекшити заостреної блокади. Осередні держави можуть остаточно зречись малого довозу, який доси одержували з неутральних держав. В тім згляді питання вже рішене в користь Австро-Угорщини і Німеччини.

А впрочім отвиряють ся для осередних держав нові ринки заповірювання та збуту: далекий схід. Зелізничне połącенє Берлін-Константинопіль має перворядне значінє.

І коли нова заострена блокада буде для держав почвирного порозуміння мати який вислід, — то тільки в віднесеню до неутральних держав. Стричок, який на них заложило почвирне порозуміння ще більше затїснить ся.

Сї слова відчув я душею, бо чути не міг. Біль все заглушив.

Серце топало ся від них мов віск, то знова грудь хвилювала від кожного словечка як під ударом наглих вражін.

Дивити ся довго не міг, бо у голові шуміло й шуміло... світ крутив ся і крутив ся...

А от вже зближає ся д' мині...

Я чую шелест її шовкового волоса, її подих.

Чую як наближає ся до мене і бере легенько ніжненько мою замарану руку і горне до себе, склонює ся наді мною, вкриває буйним волосем мов виснажене і обгоріле від сонїчного жару обличчє...

Я жадно хватаю скостенїлими руками волоса і цілую пристрасно і з жалем довго.... довго...

А вона своїми поблїдлыми устами шептала дрожащим від зворушення голосом.

— Се я... Твоя... Психе...

І кладе довгий поцілуй на моїм чолї, якби хотїла весь мій біль вислати з мозку, а потім поволї вивирає ся з моїх обїтїв... й щезає...

Знова бачу як никне з розбурханим волосем, долонею закриває споловілі очі.

А в душі моїй остав ся ще більший жал, ще більший біль... тай в грудях скривавлене серце...

Европейська війна.

Греція на розпутї.

Новий протест Греції. — Критичне положенє Греції. — Полученє Греції з Турцією перерване. — Оголошенє дипломатичної переписки.

СОФІЯ. Доносять тут, що грецька генеральна команда предприняла дислокацію військ, і до сеї цілі хотїла вжити також морських доріг, чому супротивлялись англійські і французькі кораблі.

Грецьке правительство заперестувало знова проти нарушеню своєї суверенности. Король Константин в разї висаджування ворожого війська в Фалеронї виступить проти держав порозуміння оружно.

БЕРЛІН. Кореспондент „Vossische Zeitung“ доносить з Константинополя: Від трех днів всі получєня з Грецією перервані. Не приходять ні телеграми ні листи. Однї дипломат подтвердив мені, що положенє Греції є дуже критичне. Однє добре поінформована особа, що приїхала з Солуня впевняє, що там вже не вірять в свободу грецьких рухів.

ЦРІХ. З Атен доносять: Правительство задумує оголосити дипломатичну переписку про найновїші подїї, в наслідок чого виїснят ся відносини Греції до почвирного порозуміння.

Становище Болгарії і Греції до осередних держав.

Берлінському справоздавцеві часопису „Az-Est“ заявив тамошний болгарський посол Рїзов між иншим: Ще ніколи пануючий не підбив собі так скоро серця народу як німецький цїсар. Цїлий болгарський народ є прямо німецьким цїсарем заїпнотизований. Два народи, далекі від себе і простором і походженєм звязались нерозлучно приязню. Велике вражінє в Болгарії викликало відзначенє македонських революціонерів німецьким цїсарем. Ми побоювались, що цїсар задля своїх симпатїй для грецького народа зверне меншу увагу на Македонїю. З Австрією та Угорщиною були ми вже перше в приязних зносинах. Віденське правительство підпирає нас радо, головнє від часу послїдної балканської війни! Німеччина при тодішних переговорах стояла по сторонї Греції. Се нас дуже болїло, та нинї наш біль вже минув. Почвирне порозумінє доси вмїло від балканських держав тільки брати. Приязнь Болгарії для осередних держав є нинї вже певна.

Що до відносин в Греції заявив посол: Ніхто не знає, що зробить Греція. Однак я не сумніваю ся, що почвирне порозумінє вживе всіх способів, щоб позискати для своїх цілей Грецію. Воно до сеї цілі вжили різних способів: Почвирне порозумінє має в своїх руках грецький довіз. З другої сторони працює партія Венїцельоза, щоб серед народних мас викликати розрухи. Венїцельоз перебуває нинї в Солунї. В кождім разї вже нинї слїдно, що почвирне порозумінє є готове навіть захитати основами держави, щоб тільки осягнути свою цїль.

Посол закінчив словами: Немає ані одного Болгарина, котрий сумнівав би ся про остаточно нашу перемогу. Коли балканська війна буде добїгати до кінця, будуть Французи на весні пробувати ще офензиву на заходї, а коли вона не вдасть ся, тоді вже мир не далекий.

Блокада Німеччини.

РОТЕРДАМ. (Ткб.). „Times“ пише у вступній статї; Бобюємо ся, що рішенє правительства проклямовати формальну блокаду розчарує багато прихильників Англії в Америці і правительство Вільсона.

Королї на вигнаню.

Микита в Ліонї. — Сербський король втікає до Франції.

ПАРИЖ. Агенція Гаваса доносить з Ліону: Черногорський король прийняв на авдієнції французьких і заграничних журналістів, та ви-

сказав жал, що з огляду на стан свого здоров'я не може з ними довше розмовляти.

Король заявив, що черногорська армія зробила більше, чим було в її силі. Черногорський міністер заперестував проти вісгий, начеб Черногора зрадила почвирне порозумінє. Ми все — заявив він — жертвували, щоб сповнити наші зобовязаня, житє, наших жовнїрів а навіть наш край.

ЖЕНЕВА. По донесеням з Ліону, французький президент міністрів Бріанд приїхав до Ліону, щоб відвідати короля та черногорське правительство.

ЦРІХ. По донесеням швайцарських часописий, сербський король Петро рішив ся виїхати до Франції, і там постійно поселитись.

Шведські симпатії для Німеччини.

ПАРИЖ. (Ткб.). „Temps“ обговорюючи якраз розпочату сесію шведського парламенту вказує на се, що король в своїй престольній бесїді не згадав про добрі відносини Швеції до инших держав, як се доси звичайно робив. Дневник сей стверджує, що шведські симпатії щораз більше перекидають ся на сторону Німеччини.

Наради в справі підводних суден.

Уоружєня торговельних кораблів.

ЛЬОНДОН. Кореспондент „Eveningpost“ доносить з Вашингтону, що секретар стану Lansing перед кількома днями конферував з французькими і англійськими амбасадорами а також иншими представниками правительств союзників і вручив їм меморїал в справі управильненя уживаня підводних лодок. В тім меморїалї є поміщенє жаданє, щоби союзники згодились заперестати уоружувати свої торговельні кораблі в який небудь спосіб. Коли на се згодяться, то попросить ся Австро-Угорщину і Німеччину, щоби вони зложили приреченє, що без попередного остереженя не будуть острілювати ніякого торговельного корабля але зроблять лише виїмок з права аби виїти на поклада корабля і провїрити набір, та не знайшовши нічого підозрілого відпровадять корабель в безпечне місце.

Англійські робітники проти обовязкової військової служби.

Робітницї за миром.

ЛЬОНДОН, 27. січня. (Ткб.). Робітнича конференція, що відбула ся в Брістоль, ухвалила резолюцію против обовязкової служби військової 1,796.000 голосами против 219.000. Годї предвидїти які наслідки буде мати се голосованє, що негодить ся з перше ухваленою резолюцією, але може вона спричинити уступленє трьох робітничих міністрів, що є в кабінетї, після думки деяких кругів може вона довести до загальних виборів, яких вислідом буде переважаюча більшість в користь військових зарядженє правительства.

В дальшїм тягу дискусії нараджувано ся над резолюцією: „Конференція рішає розвинути між загальною агїтацію за поборюванєм білю про обовязкову військову службу“. Сю резолюцію відкинуто 649.000 голосами против 601.000. Здає ся отже, що конференція хотїла вправді ще раз заявити ся против засади примусу, однак є готова погодити ся з теперїшнім положенєм.

Один з бесїдників робітничої партії підніс, що він противить ся трївалому обовязковій військової служби, але попирає якраз ухвалений біль, як потрібне і успішне зарядженє.

ЛЬОНДОН (Ткб.). В часї робітничої конференції в Брістоль відбуло ся згромадженє робітниць, які заявили ся за миром.

Нарушенє німецького прапора в Люзанні.

Швайцарська Союзна Рада перепрошує німецьке правительство. — Нові розрухи в Люзанні.

БЕРЛІН (Бюро Вольфа). Як довідуюмо ся швайцарський посол в Берліні явив ся вчєра в міністерствї заграничних справ, щоб повідомити цїсарське правительство про нарушенє німецької хорухви на будинку німецького конзуляту в Люзанні і висказати в імени швайцарського правительства глибокий жал. Посол до-

дав що в тій справі арештовано три особи, які потягне ся до карної відповідальності. Союзна рада видала заряджене наново вивісити хоругов, а її безпеченства буде берегла сторожа. Цісарське правительство подякувало за скоре полагджене справи і за зложені союсною радою вирази жалю.

ШВАЙЦАРСЬКЕ БЕРНО. Швайцарська агенція доносить, що в Люзанні наново вибухли розрухи. Виїхав там відпоручник союсною ради, щоби обговорити положення, яке є в Люзанні. Поліція арештувала кілька осіб а між ними і ту, що здерла з німецького конзуляту хоругов.

Літаки над Фрибургом.

ФРИБУРГ (в Бриговії), 28. січня. (Ткб.); Вчора вечером по 10. годині два ворожі летуни кинули на місто 5 бомб. Зроблено лише матеріальну шкоду; з людей не ранено нікого.

Італійська міністеріяльна рада.

Італійці рішають боронити Вальону.

ГАґА. (Ткб.). Після одного з тутешніх днів бюро Райтера донесло з Риму, що вчорашня рада італійських міністрів рішила як найсильніше боронити Вальону. Конечні зарядження вже видано.

З ЗАСІДАНЬ ПАРЛЯМЕНТІВ.

Угорський парламент.

Воєнна чинитьба. — Відроченє палати до 3. лютого с. р.

БУДАПЕШТ (Ткб.). Сейм по короткій дискусії прийняв законопроект в справі мирового полагоджування зголошень на основі закона про воєнні чинитьби. Міністер гонведів ген. Назаї заявив, що ще не може подати до відома висоти суми, до якої сї зголошення можуть бути мирово полагоджувані, бо правительством не покінчило ще переговорів з австрійським правительством, які відносять ся до сєї справи.

П. Huszár мотивував своє внесенє в справі реформи військової опіки.

Президеет міністрів ґр. Тіша заявив, що противить ся тому, щоби се внесенє ставити на днєвий порядок, бо недостачі і хиби закона до якого се внесенє відносить ся, є предметом основних нарад правительства а санація в недоводі наступить.

Палата прихилила ся до заяви ґр. Тіши. Слідуюче засіданє відбуде ся дня 3. лютого.

Англійський парламент.

Замкненє сесії. — Бесіда короля

ЛОНДОН, 27. січня (Ткб.). Сесію парламенту замкнено. В престольній бесіді король сказав: вже від 18. місяців моя флота і армія спільно з хоробрими союзниками Англії боре ся за спільну свободу і публичне право Європи проти нічим неумотивуваних нападів ворога, попірані моїм населенєм ту в краю і поза морями, доки не доведе до остаточної побіди. Дякую панам за раду щедролюбивість, з якою ви старали ся сповнити тяжкі вимоги в сій борбі яку накинули нам ті, котрі легковажать собі приписи умов, які ми уважаємо за тривалі. Не зложимо нашого оружа, доки справа, по котрій стороні стоїть будучність і цивілізація, не віднесе тріумфу над ворогом. З повним довірем здаю ся на лояльні спільні висліді всіх моїх горсжан, котрі мене ніколи не заведуть. Молю Бога, щоби наділив нас своїм благословенством.

На Волині.

(Вражіння і замітки).

(Далі).

Я вже у третім маленькім селі Б. У селі і за селом з'орана чорна ріля, віконць в хатах нема, пусті улиці, нема найменшої ознаки життя...

І вже ось-ось хотів я крикнути: гей! хто живе тут, відзивай ся, коли нараз побачив я старенького дідуся з блідими, голодними лицами, що просто і скоро йшов до мене і ще здалека просив тихеньким голосом:

„Пане солдат, дайте хоч кусочок хліба!“

Що діяло ся у Вашій душі, коли найдоросла особа в агонії просила Вас рятунку? Моє положенє було таке саме...

— „Не маю, дідуся при собі, ось вам гроші, купите собі“ — сказав я... і я чув лише, що старушок заплакав.

...Рай перемінив ся у пустиню... Щезли мої гарні думки, мої милі чувства... я був розчарований...

Поволи, — то глядячи на мапу, то підносячи голову до гори, щоби зорієнтувати ся на незнаній, сплюндрованій Україні, — ішов я, як ідуть люди по відпровадженю найдорожчої особи на місце вічного спочинку або як іде сей, що перед хвилию загубив великий скарб і не має надії його найти; я бояв ся ще дідуся...

Між бувшою нашою і російською позицією вже з далека видно було велике село К.

— „Неможливо, щоби у нїм були мешканці, бо годі було, а властиво не дали їм там лишити ся російські військові влади“ — думав я входячи у село.

Край села стоїть велика, гарна церква, дальше, серед виличезної площі, гарний пам'ятник на спомин знесеня кріпачтва, а коло нього цілі стирги російських крісів і иншого — нашого і російського військового добра.

Село не дуже спустошене. Наші жовнірі сказали мені, що й люди є у нїм, але мало. Я не бачив нікого і не шукав за ніким, бо не мав часу.

На дворі і у мене на душі ставало що-раз темніше.

Я жалувал сих людей і їх майна, як рідненької мами, а старенький дідуся нї на хвилину не сходив мені з очей і думки.

— І так я то плакав то тішив ся, ідучи від села до села, від хати до хати...

Такі були мої вражіння у першій хвили, такі є й тепер і будуть такими, доки не згинуть наші вороженьки, доки не усміхнеть ся нам доля, доки не настане тут знов спокій, гаразд, щастє і воля.

* * *

З нашими Волинцями стикаю ся часто урядово і приватно, стараю ся кожду вільну хвили і кожду нагоду посвятити на розмову з ними. Говорю тільки зі селянами, бо інтелігенція майже уся виїхала. У селі Б., близько нашої позиції, лишив ся народний учитель, але мені не судилось з ним поговорити, бо його...

Селяни страшно радують ся, що я з ними говорю і всі запрошують мене на „вечерниці“. „Ви нам темним, паничу, дещо скажіть, а ми вам розкажемо про свою біду і буде нам веселіше“ — говорила одна жінка.

Олена Степанівна.

Хорунжий Січових Стрільців на засіданю „Українського Жіночого Комітету“ помочи для ранених у Відні дня 15. січня 1915 р.

(На спомини).

Ми зійшли ся на звичайне тиждєне засіданє, які відбували ми що п'ятниці в кімнатах „Уряду парохіяльного“. Вибила п'ята година.

У великій, ясно освітленій кімнаті за столиком прикритим червоним аксамітом, сиділа уже председателька та писала щось у своїй чорній підручній нотатці.

Праворуч стояла секретарка комітету та горляково порядкувала всілякі письма. Перечитувала в послідній хвилі наспілу кореспонденцію, записувала, заглядала до протокольної книги, порівнювала, черкала щось та знова читала.

В протилежнім куті кімнати вештав ся о касієр. На невеличкій конзолі перед зеркалом розложив свій „крам“. Молитвенники, медалики, „Місіонаря“, календарі та инше. Обчислював усе, записував, та знова рахував.

Ліворуч від президіяльного столика при фортеп'яні накритім зеленим сукном стояли три молоденькі панночки. Перед ними на цільй поверхні великого фортеп'яна лежало багато часописів „Діла“, „Свободи“, „Вістника визволення України“ а то і німецькі „Ukrainisches Correspondenzblatt“, „Ukrainische Nachrichten“ та ріжні брошурки.

Всі три працювали пильно — бож кождий примірник часопису чи брошурки, які по засіданю роздавати-муть членам для потреби шпиталів, мусить вперед бути заосмотрений печаткою комітету. Поквапно одна з них підсувала примірник, друга била печатку, а третя сейчас ловила його і складала знова в порядку один на другім. У кімнаті було тихо, чути було лише одноманітне та рівномірне стукотіння печатки.

За часок замкнула председателька свою нотатку, а секретарка як раз скінчила останні приготування до засідання, яке повинно би вже зачатися, глянула по пустій ще майже кімнаті та сказала з огірченєм: „Ах, як мало нас... як раз у нинішній день так мало членів“ і поглянула нервово у вікно, неначе хотіла побачити чи хто не йде. Але кімната була на III поверсі так і даремний був погляд секретарки.

„Не журіть ся, пані, сеж лише найзвичайніша неточність“ — успокоював розгорячовану секретарку, сам до педантизму точний о. касієр, який в сій хвилині наближав ся до президіяльного стола. „Неточність“ — продовжав — се найзагальніша славянська прикмета, вона і тутки виноу“.

„Або і непривітна погода“ підхопила председателька, яка у своїй доброті усе усіх оправдати любила.

„Справді — відізвала ся на се одна з пань, яка у куточку кімнати тонула великим, глибоким фотели, день нинішній особливо непривітний. Сніг з дощем січе, вітер так і з ніг валить. Не можна дивувати ся“.

„Так? — докинула скоро секретарка, — а стрільці наші у таку непогоду днюють і ноцують у широкому полі. Їм не страшні не то дощ і сніг, мороз чи вітер але й ворожі кулі...“

„Правда воно — але се хлопці... вони посвящили ся для ідей, їм вже все одно — толкувала пані“.

„А ся, яку нині тут повитати маєм?“ — не устала секретарка. — „Чи не сором буде нам перед нею сказати, що непогода стала на перепоні засіданю“.

„Ой бож і велика се перепона — продовжала пані. Відень сеж колюс. Добре тим, що близько I округу мешкають, але подумайте про тих з XV, XIX і иньших подальших округів, Годину їхати звідтам треба і більше...“

„А як стрільці у полі у гірший ще час маширують годин кілька... — трималась свого секретарка“.

„Е ви все країні — мрукнула пані“.

„Ні, ба, але прошу подумати яке вражінє зробить се на нашого гостя, який прямо з „Карпат“ сюди прибуває. Там лютий ворог, там кулі — бій кєрвавий. Вона не боїть ся смерти заглядати у вічі, а ми все ще боїмось студеного вітру...“

„Не побивайте ся так дорогенькі вмішались председателька, помаленьку та зійдуть ся як усе“.

„Сеж певне, — докинув жартобливо о. касієр — засіданє зачинає ся прецінь о 5-тій, а се що-йно 5½ г.“

Панночки на се розсміяли ся весело, але разом з відгомом їх звінкого сміху, роздав ся в передпокою дзенькіт дзвінка, а по хвилі вийшов в кімнату гурток молодих дівчат.

„Прощу простити — защебетали уже від порога свіжі голосочки, що ми троха припізнали ся, але там нині така заверуха, що ми ледво дістали ся сюди“.

„Я й казала“ — мрукнула пані у глибокім, вигіднім фотели.

„Алеж певно, певно успокоювала оправдуючи ся председателька. Та добре що в загальї прийшли — сідайте — прошу“.

„Але нашого гостя і так ще нема“ — сказала одна з прибулих розглянувшись по кімнаті.

„Ви хотілиб, щоб на вас ждав правда? — перебила секретарка“.

„Наша секретарка усе нам на притики дає“ — сказала одна з дівчат.

„Так-бо дражнить мене, як можна ще у нинішній день бути неточним“ — оправдувалась секретарка“.

Тимчасом зачали сходити ся иньші панночки, а то і пані і мушини. За хвилину кімната виповнилась надсподівано.

Почали ся повитання, — питаня. Одні оповідають найновіші вістки з поля, другі повинки про Стрільців, які ріжними дорогами здобули, иньші про се і те. Зчинив ся гамір.

Тут встала председателька та вдаривши кілька разів об столик олівцем, попросила чем-

А мова їх так м'яко звучить і крім незнайомих технічних російських слів, така чиста, богата та вільна від всяких польонізмів, що приходиться не раз від них неодноразово навчитися.

— „Ваші Русини з Галиції говорять: же, аби, венци, сі — то по польськи, правда? Але мова наша і їх однакова, ми їх все розуміли“ — сказав мені один селянин.

Як тяжко відрізнити їх мову від нашої галицької, хай послужить отся подія:

Було се у падолисті. З села К. приведено до нас молодого чоловіка. Я мав його переслухати і здати з цього могому начальникові звіт. Здаючи звіт, сказав я, що сей чоловік мені підозрілий, що се певно якийсь галицький москвофіл, котрий тут „працює“... Такий мій, як пізніше показалося, хибний здогад, опирався тільки на мову „підозрілого“, в якій він не ужив ні одного російського словечка, а виговорював і наголошував слова зовсім так, як ми. Однак зізнання свідків і відповідні документи його вказали неправдивість могого здогаду.

Як же провинився я супроти нього? Як я сим серед інших обставин міг був йому пошкодити?

І хоч йому нічого не сталося, однак мене до нині гризе совість, а цього не забуду ніколи і тепер все при подібних случаях я дуже обережний.

Або скільки разів чув я ось таке?

„Ви може з Галичини?“

„Ні, або що?“

„Ну, бо ви говорите так само, як у Галичині“.

„Ми всі тут так говоримо“ — відповідає усміхаючись.

Я звичайно з сим, що так питаєся, зачинав розмавляти на сю тему.

— Найлучше по українськи говорять діти, жінки і сі мушини, котрі не служили при війську і не виходили у своїм житті даліше поза границі сусідніх сіл, а загально сі села, де не було школи.

А загляньте до їх хати: всюди взірцевий порядок і чистота, всюди видно заповідливу руку газдині. Кожда річ має своє місце, чи то на полиці, чи на лавках чи на жердці.

Печі все такі біленькі, неначе у них і не палать.

Ліжка всюди застелені гарними, фарбованими „лантухами“ власного виробу. У кожній хаті є скриня або стіл, котрі все застеляють „пастільником“, коли хтось прийде у гості.

А які вони гостині і милосердні?

Ніколи не відправляють з нічим, коли тільки мають се, а що їх хтось просить, зовсім, як люди, що самі зазнали колись не одної біди.

Одна евакуована родина, що живе лише з запомоги, яку дістає від наших військових властей, ніколи ще не пустила мене з хати, щоб чим-небудь не „приняти“.

Подивляю їх привязане, смілисть і відвагу до наших жовнів і властей.

Вишиване займають ся тут дівчата більше як у нас у Галичині. Цілі рукави кожної сорочки у дівчини і цілий перед сорочки у хлопця, а навіть у старших осіб вишиті по мистецьки.

На дівочих шиях дуже часто можна бачити гарні гердани.

(Кінець буде.)

В. МАСЛЯК.

В ЗАМЕТІЛЬ.

На світі снігом скрізь мете

Ні піль ні хат не видно;

Туман від ліса темний йде

За ним і хмар не слідно.

Мороз стинає всю у лід,

Тріщить від вітру гиле:

Сховали ниви в сніг під снід

Свої скибки безсилі.

Вітри гуляють на вздогін

На білім піль розточу

І під своїх свистів гомін

Змагають ся до сходу.

Чорні овид — ніч іде

Завія рве і стогне

Із пітьми ні одна зоря

Промінем в низ не моргне.

Лиш зойк летить від сонних піль:

Ридає, плаче дивно...

Чи не з могил іде сей біл,

Що й там у споді зимно.

Чи не з могил іде той зойк

Де пітьма вічна й холод —

І де лягла у днях весни

Липарська наша молодь.

І де віхто її кісток

В ту стужу не оگری

Бо й матінка — свята земля

Сама від стужі мліє...

НОВИНКИ.

— Тоаст Цісаря в честь німецького Цісаря. Виголошений ц. і к. Апостольським Величеством дня 27. січня с. р. в часі обіду з нагоди 57-літньої річниці уродин німецького цісаря і пруського короля тоаст звучав як слідує:

З особливою сердечністю згадую нині Й. Ц. В. німецького цісаря і пруського короля, мого любого приятеля і вірного союзника в нам легкodusно накинених борбі, яку в тіснім братерстві оружа спільно ведемо.

Від року на воєнних теренах зайшли великі події і я маю надію, що дотеперішні воєнні висліді і даліше будуть нам товаришити. Оживлений як найліпшою надією на будучність і перенятий почутем незрівняної приязни до Й. В. німецького Цісаря і пруського короля, з серцем до глибини зворушення беру сердечну участь в нинішнім торжестві уродин та бажаю як найліпших успіхів Його дальшим змаганням та побіди нашої скупної справі.

Й. В. німецький Цісар і пруський король най живе!

— Коротка пам'ять. Польська преса у Львові береть ся не на жарт до винотовування подробиць і подій з російських часописів, що в часі московського пановання, виходили у Львові. Очевидно вибирають те, що їм вигідне, а вигідне їм те все, що могло би кинути тінь на галицьких „Русинів“. В таких схучаях пр. Kurjer lwowski все кладе на рахунок Русинів, не відрізняє Українців від москвофілів та тут ще помагає собі брехнею або промовчуванням немилых подій. Ог пр. писало ся там у кількох числах про православ.

На кожнім кроці пробивала тенденція кинути тінь на загаль нашого духовенства. З виписків з „Голоса народа“ цитує ся цілий ряд імен священників, що перейшли на православ, промовчує ся лише такі подробиці, що пр. о. Яворський і Решетилівич і інші були все явними ворогами українського народу.

З великою приємністю наводить „Kurjer lwowski“, що в часі побуту Евлогія два уніятські священники брали участь в богослуженні. Натомість промовчує ся цілковито, що Евлогія крім москвофілів витав урочисто і дехто з латинського духовенства. З нагоди побуту чорносотенного єпископа в Жовтанях пише „Прикарпатская Русь“ ч. 1462 з дня (6) 19 падолиста:

но, щоб всі зайняли місця, бо час розпочати засідань.

Не нараз втихло, бо може і не всі почули тихий голос председательки. Се знетерпеливо секретарку.

Просту успокоїтись. — Засідань зачинає ся — проголосила сильно — а то і почала в сі хвилі читати звіт з посліднього засідань.

Посідали де хто місце здобув, але не много таких було.

Прочі станули громадками. Звичайно більшість членів переводила засідань стоячки.

Ще кілька голосів, кілька шепотів... Одна з панночок у сірому кутку не помітила ще, що там „у горі“ вже й протокол читають та в голос оповідає радісно своїй товаришці: „Сі Богу, писав що прийде“.

„Те... упіснув о. касір“.

Дівчина спалахнула, сховала ся за плечі товаришки тай втихла.

Усе втихло... лиш голос секретарки лунав пригадуючи членам рішення посліднього засідань.

Відтак прочитала секретарка порядок засідань. Председателька сповістила всім якого гостя буде Комітет нині мати між собою і наради пішли своєю ходю.

Найважнійшою точкою нарад була справа стрілецька, яка ніколи не сходила з порядку денного, а вже в часі передсвяточнім винувала майже ціле засідань. Бо і якби міг „Український Жіночий Комітет“, який опікував ся українськими раненими жовнірами на чужині, піс ім по змозі поміч моральну і матеріальну — забути про наших дорогих Борців добровольців. Вониж для великої ідеї „визволення України“ кинули радо тихий рідний закуток, лишили усіх найдорожших серцю, забули на себе, на свої молодечі мрії і особисті бажання, а пішли проти тирана півночи, проти гнобителя нашого народа, щоб знищити його, зломити його силу, розірвати кайдани, окропити волю України своєю кровю.

Святим обов'язком „Жіночого Комітету“ про них дбати-думати, нести ім поміч, заявляти ім при кожній нагоді свою пам'ять про них, свою пошану для них.

Ось і тепер при звіті з діяльності президії за час від „посліднього засідань з найбільшим вдороленням підносить председателька що коляда для Стрільців відійшла у поле в час. Невелика вона та всеж буде Стрільцям доказом нашої пам'яті про них.

Ледве відвезено її в поле а тут уже наспіли картки з Карпатів з подякою за дарунки і дорожешу від сих пам'ять.

„Будемо усі читати — каже председателька, але підіждемо з сею точкою до хвилі коли надійде наш любий гість, щоб був свідком сего і описів Стрільцям як їх слово нам дуже дороге“.

Тут згадала председателька, що треба зладити ще кількасот дарунків, бо не усім стало. Відтак здала справу із „Святого вечера“ устроеного „Жіночим Комітетом“ для Стрільців доповнюючої сотні, які організують ся у Відні. Подякувала наням, які тим найбільше займали ся, панночкам, які цілий день ліпили пироги для Стрільців, прикрашували салю та прибрали алянку.

О. касір здав відтак звіт касовий. Пояснив які видатки потягула коляда для Стрільців у полі і у Відні, кілька пішло на коляду для українських жовнів позістаючих у віденських шпиталях. Заявив, що треба ще замовити молитвенники, бо не всі жовніри зістали обділені хоч роздано їх понад 1000, та додав, що стан каси не дуже відрадний, що треба знова великої енергії членів, щоб прибирати гроша та треба винайти нові жерела для збирання фондів. По дебатах над сею справою приступлено до звітів із відвідин шпиталів.

Поодинокі члени здавали справу кількох шпиталів в часі святоточнім відвідали, кілька роздали молитвенників і т. д. — яке вражіння зробило се на жовнів коли доміли ся з ними „просфорю“. Члени оповідали як згадували

жовніри свою рідню, як плакали, ридали „де жінка“, де діти сі свята святкують, де родичі старенькі“.

На згадку свят самітно на чужині пережитих, ніпов сум довкола. Многі із членів комітету розлучені були тож у сю хвилю з ріднею... з найдорожшими серцю...

Чи стрінуть ся ще з ними майнуло у серцях тих і в неоднім опі заблисла слеза. Тяжко стало усім.

А то при точній внесенні згадала знова секретарка долею забутих нещасних робітників з „Arbeiterabtheilung“. Ім датиби коляду.

О. касір згадав знова про бараки кількох там нужди... і туди комітет повинен звернути тож своє око. Комітет усім помочи хоче, не жалувати ні трудів ні праці та ба, брак фондів. І сі які має здобуває з трудом.

Сумні думки обсіли всіх як рій докучливих комарів...

Час під сю хвилю і так був доволі тяжкий... Душа кожного горем прибила. Біль жер її з дня на день, віра завмирала пираз під вражінням сумних вістей... надія втікала на відгомон чуток, що діє ся там на рідній далекій тоді від нас землі. Кервавилось серце на згадку тисячних могил, безчисленних хрестів які вкрили наш нещасний край, а похоронили найкращих синів українського народа.

Розпука обхоплювала не раз нас на відблеск яркої луни на сході і страшна тривога волювала нами на думку, про найблизшу нашу будучність.

Що стане ся з нами?

Що стане ся з народом нашим... яка доля стріне його?

Чи не страшна яка потвора вирине із моря огню і крові?

Важка атмосфера запаувала між зібраними.

В тім отворили ся двері і у комнату увійшла Хорунжий Стрільців Олена Степанівна.

(Кінець буде.)

„У м'єстнаго латинскаго костела православний архієпископъ былъ встрѣченъ латинскимъ ксендзомъ, привѣтствовавшимъ владыку теплыми словами на м'єстномъ русскомъ нарѣчїи... Этотъ примѣръ братолюбїя явился прекраснымъ введенїемъ къ церковному праздноству“.

Про те все вже позабуло ся... Бували отже случаи, коли „латинскій ксендз“ не встидав ся „м'єстнаго русскаго нарѣчїя“ і послуговав ся ним... Але воно було за російських часів...

Впрочім коротка пам'ять є загальною недугою польської преси, що після переведеної анкети про моральність львівських пань та появи брошури проф. Хлямтача уважає процес хемічного відчищення львівської слави за покінчений. Так бодай думас і пише одна польська часопись, що виходить рано і у вечір — не забуваючи кинути при кожній нагоді тїнь на все що українське. Редакція тої часописі, що була весь час наїзду у Львові знає чим було „мазепинство“ в очах Москалів, тому все те, що пишеть ся на наш рахунок в „поранних“ і „вечорних“ числах, мусимо уважати свідомим, злочинним наміром відвернути увагу від себе. А вже не так давно, бо дня 12 жовтня 1914 р. у вечірнім виданю оправдували ся лірично ті панове перед „Прикарпатською Русю“ такими словами:

„Redakcja zaś „Prykarp. Rusi“ wie bardzo dobrze, gdzie szukać źródeł nastrojów, jakie w swoim czasie we Lwowie panowały, wie też w konsekwencji, że jej zarzuty trafiają nie rękę, lecz ślepy miecz. Ludność Lwowa oceniać się musi na podstawie jej obecnego zachowania się, a że ono jest zupełnie lojalne i szczerze, o tem dwóch zdań być nie może“ (Лж 2094 стор. 2 під заг. „Niepotrzebne drażnienie“). Дійсно буває так, що ліпше було не дразнити...

— **Вечір українських колядок і щедривок** уладжує дня 2. лютого 1916 р. (в середу) о 6 год. вечер у великій сали Народного Дому спів. тов. „Львівський Боян“ при співучасті мішаного хору учеників укр. акад. гімназії. Чистий дохід призначений на сироти по поляглих жовнірах та на Укр. Захоронку для дітей. Програма складає ся переважно з колядок і щедривок українських в опрацюванню звісного композитора К. Стеценка. По при колядки чисто релігійного змісту поставлено і інші більше світського змісту. Годить ся звернути увагу на велику артистичну вартість опрацювання цих колядок і щедривок — яке в порівнянню з опрацюванням Лисенка означає рішучо крок вперед. Не звичайно гарне ведення голосів, оригінальна гармонізація а передусім вірне підхоплене народної чисто сільської простоти — отсе головні прикмети опрацювань Стеценка. Окрім сего почуємо ще і у нас в Галичині співані коляди Дорундяка, Матюка, Колесси і Нижанковського. Закінчене програми становить незвичайно гарна різдвяна псалма М. Лисенка.

Білету на сей концерт можна набувати в Союзнім Базарі при ул. Руській (Дім Дністра) а в день концерту від 5 год. вечер при касі. Приступні ціни місць (крісла 1 к. 98 с., 1 к. 50 с. і 1 к., вступ на салью 50 с., галерія для учеників гімназії і жовнірів та підофіцерів 20 с.) і гарна добродійна ціль концерту повинні причинити ся до сього, щоби як найширші верстви нашої суспільности явили ся на сїм концерті.

— **Краєвий сирітський захист** До тз. „комітету праці“ увійшли п. Нагірний, о. Лициняк, Домбчевська, Шухевичева, Бордунівна, Вергановська, Добрянський, Білецька, Федакова, о. Стефанович, о. Гузар, Сельський, Дрималик, Скремтович, Чарнецький, Панейко, Др Лозинський, Др Назарук, Кмицикевич, Вербицький, Др Студинський, Др Бачинський, Др Гвоздецький, Гресяк, Фаренцевич, Стефанівський, о. Войнаровський, Корнеля, Ганкевич, о. Лопатинський. Склад комісії є слідуєчий: К. статута: п. Дрималик, Ганкевич, Гвоздецький, Кмицикевич, к. комунікатів: Лозинський, Панейко, Чарнецький, Студинський, Назарук, Ганкевич, к. статистична: Корнеля, Білецька, Лозинський, о. Стефанович, к. господарська: о. Лициняк, Шухевичева, Федакова, Вергановська, Стернюкова, к. шкільна: о. Гузар, о. Лопатинський, Бордунівна, Білецька, к. фінансова: Нагірний, о. Войнаровський, о. Лопатинський, о. Лициняк, Др Кульчицький, о. Стефанович, Стефанівський. Рішено також щоби всі жертви на захист слати на адресу Земельного банку у Львові.

— **Борба з віспою у Львові.** Заповіджена акція львівського фізикату в справі боротьби пошести віспи поступає успішно вперед. Осібна комісія обійшла ті діти, які доси ще не щепились. Від вчора комісія виїхала в підміські гро-

мади, де переведе примусове щепленє. Позаяк речинець до 1. лютого визначений властями до остаточного зашпелєня всіх мешканців оказав ся за короткий, проте власті продовжили його до дня 8. лютого б. р.

— **Наради австрійських і угорських міністрів в господарських справах.** Дня 28. і 29. с. м. відбулась в міністерстві скарбу в Будапешті конференція при участі австрійських і угорських міністрів та референтів в господарських справах, що стоять в злучі з війною.

— **Дві міри.** Про галицьких мужиків, яких Москалі гонили перед собою, пише ся постійно що „ruscy chłopi uciekli z Moskalami“ за те про пок. директора Мілевського що втік з Москалями пише ся що він „musiał wraz z szczęścią Banku krajowego wyjechać do Kijowa“.

— **Відносини в Тернопільщині.** Дорогою на Штокгольм довідує ся „Berliner Tagbl.“ що губернатор Тернополя оповістив заклик взиваючий до несеня помочи голодуючому населенню тернопільського округу.

— **Подвійне вчисленє часу служби державним урядникам на Угорщині за час війни.** В соймі гр. Тіша відповідаючи на інтерпеляцію гр. Каролія в справі цісарського розпорядження з дня 13. грудня 1915 р., що до подвійного почислення часу війни в літах служби залізничників заявив, що правительство займає ся сею справою а також справою подвійного почислення часу війни до служби не лише залізничникам але також і всім урядникам, що є в публичній службі та внесе відповідне предложенє до сойму.

— **Залізничні поїзди Відень - Варшава.** Від 25. січня с. р. курсують з Відня і Будапешту безпосередні вози до Варшави via Богумин-Тшебінїя. Відїзд з Відня з північного двірця о год. 7 мін. 5 рано, приїзд до Варшави слідуєчого дня о год. 6 мін. 12 рано. Відїзд з Варшави о год. 11 в ночи, приїзд на північний дворець в Відні о год. 6 мін. 45 а до Будапешту о год. 6 мін. 20 попол. слідуєчого дня.

— **Смерть бар. Шенайха.** Генерал піхоти бувший міністер бар. Шенайх помер 28. с. м. пополудни нагло на удар серця.

— **Найвисший час!** „Börsenblatt für den deutschen Buchhandel“ вичислюючи німецькі часописі, що виходять в окупованих союзними військами областях згадує й про „Lucker Nachrichten“ які виходять в Луцьку від 1. січня с. р. в двох тільки мовах: в німецькій і українській. Як ми свого часу доносили ся часопись з початку виходила в трех мовах: в німецькій, польській і російській. Відтак російський текст заступлено українським; вкінці від 1. січня с. р. пропущено вже й польський текст, — так, що лущка газетка нині має вже тільки два тексти: німецький для військовости та український для місцевого населєня.

— **Хлібові карти в Німеччині.** Від 1. лютого с. р. власті запроваджують в Берлін нові хлібові карти по причині незначного поменшення рації хліба.

— **Хоробрим військам.** Генерал Іванов видав такий приказ: Його Величества наш цар бажає собі конче, щоби ми за всяку ціну в день Йордану заняли Чернівці. Хоробрим військам що те зділають, позволяєть ся два дні „погуляти“.

І бажання царя не здійснили ся.

— **Зрадили свої пляни.** В помешканю львівського адвоката Бернарда Тепера, де містила ся російська жандармерія, позабули наші приятелі з над Неви багато підручників до науки шведської мови. Вказувало воно на те, що російські жандарми при великих занятях у Львові вчили ся ще шведської мови.

Мабуть мали в пляні поїздку в ті сторони. Значить Свен Гедін не помиляв ся.

— **Ограниченє продажі білої кави в Кракові.** Дня 28. с. м. війшов в жите в Кракові міністеріальний розпорядок, котрий ограничує продажу білої кави. Від сего дня — подібно як у Відні, не вільно буде продавати в цукорнях та каварнях білої кави від 2 год. пополудни до 7 вечером.

— **Обува з деревляними підощвами.** Шкільні власті в Будапешті завели для дітей, одержуваних коштом громади, обуви з деревляними підощвами. Пара таких черевиків коштує 6—12 корон.

— **Обложєне обєму часописей в Німеччині.** З Берліна доносять, що Союз німецьких видавців часописей на послідних зборах рішив вменшити обєм часописей з огляду на зменшену продукцію паперу підчас війни.

— **Хлібові карти в Білгороді.** Австро-угорська повітова команда в Білгороді запровадила в столиці Сербії хлібові і мучні карти. Хто продає цивільному населєню хліб або муку без карти, тратить концесію і буде караний. Населєню в краю заборонено продавати без спеціального дозволу повітової команди збіжжє і муку.

— **Закупи сирівців на Балкані.** По донесенням з Царгороду заключила Австро-Угорщина і Німеччина з правительствами Болгарії і Туреччини умову в справі закупу сирівців. На підставі сеї умови, сирівці що є в Туреччині, будуть закуповувати німецькі, а болгарські сирівці австрійські власті.

— **Наклад російських часописей.** „Новое Время“ друкуєть ся в 80.000 примірниках; „Копейка“ в 170.000; „Віржевія Ведомості“ в 52.000; „Сельський Вестник“ 102.000; „Петроградський Листок“ 80.500.

— **Землетрясенє в Семигороді.** По вісткам, які надійшли до Будапешту з Семигороду далось там відчутти в многих місцевостях сильне землетрясенє. В одній місцевости звалились комини, а мури домів сильно зарисовали ся. В многих місцевостях перелякане населєне утікло в поле. Матеріальна шкода невелика.

— **В справі занятя металів.** Управа м. Львова оповіщує:

На основі розпорядку ц. і к. Команди міста Львова з дня 12. січня 1916 подаєть ся до загальної відомости отсю постанову ц. і к. Команди 2-ої армії.

Речинець віддана занятих по думці оповіщення з 20. падолиста 1915 металів, як олово, залізо хромове, мідь, мосяж, нікель, ртуть (бакунт), вольфрам минає з днем 20. лютого 1916 р.

Всі в тім оповіщенню вичислені предмети металеві з виїмком начинь кухонних і домових, мають їх посідачі віддати в сїм речинці до військового складу закупна металів.

Як мине сей речинець, будуть органи ц. і к. Команди 2-ої армії через домові ревізії провірювати, чи сї метали віддано, а проти опірних зістане зарядженє карне поступованє.

Начиня мідяні і кухонні не будуть на разі реквіровані, однакж вже тепер предмети сї будуть приймаєні по установлєних цінах від осіб, котрі добровільно їх віддадуть.

Склади закупна находять ся при ул. Подлевського ч. 2. і Городецькій ч. 10.

— **Щасливий батько.** Почтовий урядник Шмід в однім містечку у східній Пруссії оголошує, що жінка його повила 31-шу дитину, хлопчика.

ОПОВІСТКИ.

Неділія, дня 30. січня 1916.

Нині: 30. с. м. гр.-кат. 2 по Бог. римо-кат. Б. А. по 3 Кр.

Завтра: 31. січня гр.-кат. Атан. і Кірила, римо-кат. Петра з Ноді.

○ **Важне для Українців виїзжаючих у Відень.** Одна з предплатниць „Укр. Слова“ пише: Відома річ, як дорого обходиться тепер побут у Відні по гостинницях, тому звертаємо усіх, хто приневолений обставинами задержатись у Відні, до Pension Naschitz, Wien VIII., Donauggasse 1, де ціни дуже умірковані, а близькість усіх укр. інституцій кождому приїзному пожадана. Для Українців значна знижка.

Послідні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 29. січня 1916.

На російськїм фронті.

Мостові панци коло Устечка були нині рано сильно атаковані, но наші хоробрі війська відкинули ворога. Поле перед панцями встелєне російськими трупами.

Над фронтом Стрипи появилася вчора ворожа воздушна ескадра зложена з 11. літаків. Два літаки збили наша артилерія, а три мусіли спустити ся поза ворожими лініями.

Коло Берестя над Стиром наші полеві сторожі відперли відділи російських звідунів.

На італійському фронті.

Не було ніяких помітних подій.

На балканському фронті.

Наші війська обсадили Алесіо та пристань Сан Джованні ді Медуа. Здобуто багато запасів. В Чорногорі панує незмінений спокій. З різних сторін доносять що чорногорське населення приймає наші війська торжественно. В головних збірних місцях, вчисляючи добичу з Ловчену знесено 314 армат 50.000 крісів і 50 машинових крісів. Обчислюване добичі ще не покінчено.

Заступник шефа Генерального Штабу
пільний маршалок-поручник Ф. Геффер.

З головної німецької квартири.

На західнім фронті.

На північний захід від загороди La Folie війська наші здобули наступом ворожі рови на 1500 м. і взяли 237 полонених, між ними одного офіцера і здобули 9 машинових крісів. Перед здобутим недавно становиском під Neuville зломано пару наступів Французів, та ворогови вдалось обсадити ще одну прогалину повсталу в наслідок вибуху стрільня.

В західній частині місцевості Saint Laurent забрано наступом громаду домів. На південь від ріки Сом здобули ми село Фріз та около 1000 м. становиска що на полудни притикало до села. Французи оставили нам 12 неранених офіцерів 927 жовнірів, 13 машинових крісів і 4 метачі мін. Далі на південь під Linons наш відділ звідунів дійшов аж до другої ворожої лінії, взяв пару бранців та вернув на свої становиска без втрат.

В Шампанії велися доволі сильні артилерійські бої. На узгір'ю Комбр (Combrès) французькі міни заповняли малу школу в наших передніх ровах. Після значних втрат, ворог не могоучи обсадити долу, відступив.

Під Argement наші армати збили ворожий літак. Керманіч згинув, звідун тяжко ранений. Воздушний наступ на Фрайбург вночі з 27 на 28 заподіяв незначну шкоду. Зранено одного жовніра і дві цивільні особи.

На східнім фронті.

Положення загалом не змінило ся. Під Берестянами передові австро-угорські війська відперли російські наступи.

На балканському фронті.

Нічого нового.

Начальна управа армії.

З головної турецької квартири.

Константинопіль: Головна квартира оповіщує: Фронт в Іраку. Нічого не змінило ся. Кавказський фронт. В центрі неприятель заатакував наші передові сторожі, но ми його відкинули. Оставив нам пару полонених.

Дарданельський фронт. Три наші бомби кинені зі самолета 27 с. м. на ворожий монітор що острілював безуспішно місцевість Акбаш влучили в задній поклад монітора і спричинили пожежу. Монітор горюючи з трудною скоронив ся у залив Кефале на острові Імброс. Наші літаки переслідували боевий корабель і три контрторпедовці, які наспіли на поміч моніторові і влучили стрілом один контрторпедовець. Один з наших летунів кинув пару бомб на великий ворожий пароплав в залив Кефале.

Московські жстокости.

З воєнної пресової квартири доносять: З багатої збірки урядових документів про жстокости доконувани Москалами в Галичині треба навести незвичайно знаменні протоколярні зізнання одного мійського урядника: Мійський се-

кретар в Кіцманю Мойсей Таненбаум зізнав до протоколу про страшні знущання Москалів над Жидами ось що: Дня 15. лютого 1915 о 2-ій годині вночі витягнули мене російські жандарми з постелі та разом з іншими жидівськими закладниками відставили в Галичину.

Ескортуючі жовніри знущали ся по дорозі надо мною та товаришами. В Заліщиках загнали 60 осіб до тісної в'язниці, де ми збиті як оселедці перебули ніч, а на другий день погонили нас далі у східну Галичину. Там перебув я менше більше три квартали і видів на власні очі, які жстокости доконували Москалі над людьми моєї віри: Розкажу лише про деякі: Дня 17. цвітня вночі зігнали жидів: мушин, жінок і дітей, видалили їх з Заліщик та погонили до Товстого. Ескортуючі козаки били до крові стариків. Бувало й кололи списами, коли громада не йшла скоро. Навіть дітям не жалували нагайок. За 14 годин, слабії старики, вагітні жінки та діти зробили дорогу 40 км. Частина безщасних впала з голоду і втоми.

Я діждав ся того, що в липни в Улашківцях, Озерянах, Товстим і Чорткові де забрані із Заліщик жиди переживали в будах, шобах, і стайнях, запановала холера. Із-за голоду і студени, негигієнічних мешкань і в загалі лихих санітарних відносин, серед яких жиди жили, згинуло їх около 1000. Сироти ходили по улицах і просили о кусень хліба. Російські жовніри і офіцери били ті діти до крові. Живих насильно брали до робіт при копанню ровів над Серетом. Силували навіть недужих. Одного жиди недужого на рака погнали до роботи, в дорозі жид впав і вмер за пару годин. Серед знищань працювали ті люди від 6. рано до 8. вечером. Козаки безнастанно били їх. Не давали їм їсти, лише обіцували по 50 коп. в день та й того не виплачували. Знаю певно, що 10-ох жидів вмерло від голоду та трудів. Насильства були на днешнім порядку. В Улашківцях одного дня знасилувано 30 жінок і дівчат.

На очах родичів знасилували російські жовніри 12-літню жидівську дівчинку. В часі ескорти насилували жінки; в Улашківцях дня 1 вересня закололи жидівку і двоє дітей 2—4 літ, щоб офіцерам і товаришам зготовити вдовиче. Підписано: Мойсей Таненбаум.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Дентистичне Заведення
Д-ра Олександра Барвінського
при вул. Сикстуській ч. 21.
Виймованне зубів без болю і пльомбованне.
Штучні зуби в кавчуку і золоті.
Українським Січовим Стрільцям роботи виконує ся даром.
Зголошувати належить ся у асистента Наса.

Всіх наук лікарських
Д-р. СІЛЬВЕСТЕР ДРИМАЛИК
Львів, ул. Сикстуська ч. 50.
ордионує від 10. до 12. і від 3. до 5.

Оголошення.

Степан Пилишук k. u. k. Fest. Abt. Baon 6 Feldpost 98, бажає щось довідатись о своїй родині, бо вже від 1914 р. не має жадної вістки. За надіслане якоїсь відомости 20 К. на добродійну ціль.

Задля браку часу обмежую ся в приватній переписці Гриць Нічка, хорунжий, Львів, k. u. k. Stadtkommando-Postoffizier, 1—2

Мило Рожновського
є сухе і видатне — тому дешеве і найліпше (15)
Всюда до набуття!

ВІЙНА.

Ширять ся пошестні недуги: кір, дифтерія, шкарлатина, дизентерія, тиф черевний і п'ятнистий, віспа звичайна і вітрова, холера азійська і домашня і інші.

Як їх поборювати і хоронити ся перед ними подає докладні вказівки **Порадник гігієни-чио-лікарський**

Недуги Пошестні

зладив

Др. **Евген Озаркевич**

Директор „Народної Лічниці“ у Львові, Голова „Руського Т-ва лікарського“, дійсний член „Наукового Тов. ім. Шевченка“.

Накладом Тов. „Просвіта“ Львів 1911.

Ціна: примірника опрацьованого в полотно з витисками 1 60, брошурованого 1—, на порто рекомендоване треба долучити 35 сот.

Замовлення слати на адресу: Канцелярія Тов. „Просвіта“, Львів, Ринок ч. 10. сд

АРТИСТИЧНЕ

ЗАВЕДЕННЯ РИТІВНИЧЕ

найдешевша фабрика кавчукових
стампиль

Д. ВАЙСА

у Львові вул. Сикстуська ч. 13.

виконує гарно всі ритівничі роботи з металю, литі і прасовані.

Таблиці і шильди литі в різних металах, адреси до машин і на двері, надгробні таблиці, назви вулиць і числа на доми.

Всі замовлення виконують ся в якнайкоротшім часі.

Земельний

Банк Гіпотечний

Спілка акційна у Львові

Підвале ч. 7.

Конто почт. Щадн. ч. 116.984.

Жирове Конто в Австр.-угор. Банку.

Складайте обачно всі заїві гроші на процент, щоб кожний корона могла служити народному господарству, та вам приносили зиск, а не марнувала ся.

Акційний капітал К. 1,300.000
Резерви Банку 300.000
Приймає вклади на біжучий рахунок від К. 10— на 4 до 4½ проц.
Уділяє гіпотечні і вексельні позички. Виплачує купони від заставних листів.
Внїшнє по користнім курсі російські рублі і німецькі марки.
Певність льокації за поручують: акційний капітал Банку і резерви.
На жадане висилає посвідки зложєня (чеки) Почтової Щадниці.

При полагоджуванню закупна просимо покликувати ся на „Українське Слово“.

ВИКАЗ ЖЕРТВ:

Збірка на Українських Січ. Стрільців з громади Лужок горішній зложили в коронах:

Церков Лужок гор. 30, Уряд громадський Лужок гор. 20, Читальня „Просвіти“ Лужок гор. 10, о. Іван Ковальський 5, Гриць Канич нач. громади 3, Михайло Волянський син Петра 3, Юстина Лужецька 2, Мариня Головач 2, Таця Терлецька 2, Кася Лужецька 2, Пазя Канич 2, Теодор Шмер 2, Павло Гунчак 2, Галя Новосельська 2, Зося Сьліпець 2, Мариня Войт 2, Анна Дмитришин 2, Федько Волянський 2, Настуня Геріло 2, Юрко Готко 1:20, Кася Лисак 1:10, Антін Лужецький 1:20, Кася Цебрик 1:20, Ігнат Волянський 1:40, Онуфер Цебрик 1:20, по 1 кор. зложили: Іван Волянський син Петра, Михайло Лисак син Стефана, Гриць Лучшин, Іван Лужецький син Миколая, Филип Оліняк, Юстина Яник, Антін Лужецький, Рузя Соджак, Прокій Лисак, Павло Артимич, Мариня Лазар, Миколай Лазар, Катерина Сьліпець, Мариня Позняк, Мариня Лужецька, Михайло Канич, Мариня Канич, Мариня Головач, Василь Лужецький, Катерина Лужецька Базика, Настуня Лужецька, Юстина Лужецька ж. Никол., Микола Лужецький, Василь Лужецький син Гриця, Катерина Українець, Анна Олснйк, Катерина Добрянська, Павло Сьліпець, Н. Н., Іван Добрянський Кільчин, Микола Лисак, Михайло Сьліпець, Павло Дмитришин, Панько Добрянський, Гриць Головач, Анна Лисак, Юстина Сьліпець, Сенько Сьліпець, Трофим Сьліпець, Іван Добрянський, Конрад Фусак, Катерина Лисак, Ірина Сьліпець, Катерина Лисак ж. Сенька, Мариня Лужецька, Рузя Дуч, Параня Лазар, Михайло Головач, Стефан Яциник, Іван Пелешок, Стефан Добрянський, Стась Хмелик, Мариня Волянська, Михайло Досяк, Юстина Волянська, Настуня Волянська, Гануся Крижанівська, Василь Яциник, Мариня Іваніца, Стефан Цебрик, Миколай Яциник, Михайло Гриб, Пазя Лисак, Михайло Волянський, Настуня Пелишак, Рузя Дадзиха, Гануся Залого, Юстина Добрянська, Гануся Десяк, Гануся Волянська, Мариня Пелешок, Павло Волянський, Василь Досяк, Анна Яциник, Юстина Яворська, Катерина Балицька —80, Мариня Антошин —80, Павло Досяк —80, Михайло Цебрик —80, Матрона Терлецька —70, Микола Лужецький Касин —70, Миколай Гасій —68, Василь Лужецький —60, Мариня Столяр —60, Юстина Лужецька ж. Петра —50, Павло Лужецький —50, Іван Лужецький син Гриця —50, Галя Лужецька —50, Василь Лужецький —55, Анна Лисак —50, Василь Яциник —50, Михайло Канич —40, Федько Крип'їцький —20, Михайло Хмелик —20, Василь Готько —20, Михайло Лисак —20, Анна Худика —20, Михайло Яциник —20, інші жертоводавці 13:41. Разом 205 К. 34 сот.

З тих 65 К. 34 сот. на коляду а решту 140 К. на загальні цілі Українських Стрільців (Інвалідів, поміч наукову і т. п.).

На коляду для Укр. С. С. з громади Старого Лисця, на руки п. Григорія Маленюка зложили в коронах:

Василь Горгат 15, Григорій Маланюк 15, Антін Сляний, Дмитер Бойко, Дмитро Катрич і Олекса Бабінчук по 2 кор., Варвара Волосянка, Палагна Гумен'як, Анна Федалько, Анна Мельник, Мариня Говзан, Настя Марчишин, Семань Говзан, Іван Окун, Анна Дякун, Анна Волосянка, Герш Баран, Анна Білогубка, Анна Зеленьчук, Мариня Волосянка, Анна Дякун, Палагна Волосянка, Анна Турчин, Мариня Турчин, Таня Волосянка, Мариня Дмитрів, Параня Реджик, Палагна Дзібій, Мариня Говзан, Настуня Марчишин, Семань Говзан, Сеня Гарчат, Сара Мерфельд, Максим Скорий, Гринь Бойко, Мариня Головинська, Танась Федоришин, Доня Федоришин, Параня Семон, Доня Волосянка, Олена Бабінчук, Мілька Феданько, Іван Гумен'як, Микита Михайлів, Олекса Говзан, Доня Федій, Анна Бабінчук, Варвара Балан, Мариня Фуптей, Гафія Волосянка, Юстина Балан, Анна Дідух, Стефан Федоришин, Доня Гаргат, Йосиф Левицький, Федор Рудницький, Таця Семон, Настуня Балан, Параня Семон, Юлія Лушак, Ан-

на Дзібій, Мариня Лушак, Настуня Мельник, Олекса Волосянка, Перля Вальдман, Ганя Лушак, Настуня Говзан. Разом 300 К. з того на коляду для жовнів Українців 200 К, а для У. С. С. 100 К.

На Сам. Поміч і на ялинку для жовн. Українців. Громада Лани на руки о. Віктора Несторовича зложили в коронах:

О. Віктор Несторович 20, Катря Яремкевич 10, Мариня Пахолок 10, Анна Чорній 5, Анна Федішин 5, Олена Федішин 5, Роман Монастирський 4, Павло Герчаковський 4, Микола Ігнаф 3, Магда Яремкевич 3, Анна Демчук 3, Олена Криворучка 3, Магда Бойко 3, Магда Сисак 3; по 2 К: Гринь Серван, Проць Біленький, Микола Палажій, Филип Палівода, Катерина Чемеринська, Настя Задерецька, Антін Палівода, Мариня Яремкевич, Анна Яремкевич, Литвин, Мариня Нюнька, Марта Гавдульська, Іван Микуш, Маланка Криворучка, Анна Палівода, Паська Пахолок, Настя Герчаковська, Кася Криворучка, Варвара Гумен'чук, Паська Гумен'чук, Паська Фариник, Йосиф Герчаковський, Лука Старка, Теодор Палажій, Ірена Токар; по 1 К: Ірена Шпак, Паська Партика, Мариня Кобрин, Мариня Пушкар, Проць Герчаковський, Василь Скалоцький, Антін Яремкевич, Рузя Яремкевич, Евдокія Яремкевич, Олекса Яремкевич, Юстина Нюнька, Іван Кульчицький, Олекса Павлів, Михайло Костирка, Михайло Сировоюшка, Анна Палажій, Текля Ігнаф, Паська Потерейко, Мариня Шкред, Андрій Чорній, Мариня Герчаковська, Іван Палажій, Анна Сисак, Микола Задерецький, Магда Мотак, Кася Задерецька, Танька Візна, Кася Палівода, Анна Ковтун, Евдоха Заставна, Дарка Гумен'чук, Мариня Гумен'чук, Іван Герчаковський, Анна Старка 3. Разом 167 К.

Дальше: Громада Серники на руки о. Віктора Несторовича зложили в коронах:

Олекса Василик 2, Павло Пахолок 4, Микита Шкред 3, Василь Добрянський 2, Микола Сисак 2, Стефан Василик 2:20, Гринько Пахолок 2, Кася Василик 1:80, Мариня Шкред 1:40, Микола Задерецький 1:40, Добрянський 1:20, Хомиця 1:20, Мариня Холевка 1:20, Сенько Саловський 1:20; по 1 К: Василь Серкед, А. Попека, Опанович, Ів. Добрянський, Танька Василик, Анна Демчук, Настя Лаба, Микола Гумен'чук, Мариня Грушка, Сенько Пахолок, Мариня Секунда, Максим Серкес, Мариня Василик, Мариня Саловська, Василь Мигаль, Анна Василик, Федоришин, Мариня Шкред, Паська Кисіль, Андрій Чмир, Мариня Саловська, Магда Чаплинська, Анна Шкред, Матвій Добрянський; Гася Хомяк —80, Никифор Черкез —80, Теодор Вознянський —70, Антін Саловський —60, Демчук —60, Роман Задерецький —60, Мариня Василик —50, Андрій Чинька —50, Танька Василик —48, Андрій Гумен'чук —40, Ілько Лаба —40, Василь Добрянський —40, Кася Гордун —40, Михайло Федак —40, Магда Добрянська —40, Микуш —40, Ів. Василик —38, А. Чмир —30, М. Перун —30, Іван Федоришин —30, Шаровський —30, Евдоха Козак —30, Стефан Добрянський —30, Іван Ферцак —30, Кость Данилович —30, Секля Серкез —28, М. Яворський —24, М. Горощко —20, Скірка —20, Гася Василик —20, Варвара Василик —20, Мідяний —20, Онисько Хомяк —20, Варвара Федак —20, Ксенька Саловська —20, Токар —20, Никифор Скірка —20, Василь Хлиз —20, Евдоха Нюнька —20, Жукевич —20, Мариня Шевц —20, Юпин —16, Чемеринський —12, Мариня Гумен'чук —12, Текля Саловська —12, Сенько Скірка —10, Олена Добрянська —10, Евдоха Філь —10, Михайла Нюнька —10, Кася Юпин —10, Анна Дмитрів —10, Руська Кахній —10. Разом 68:50 К.

Уряд громадський в Курянах 25, Громадяне в Путинцях на руки о. М. Клодзінського 18, о. І. Тимків-Підгородці 30, о. І. Ільницький Головско 4, Павліна Ольшанська Мокротин 10, о. П. Процько Вербіж 18:34, Ст. Когут Полянська 6, Іван Яворський Стрільбичі 11, Збірка в Рогізні на руки о. М. Теля 12, о. Йосиф Вигнанський

Кривотули 3:20, Громада Станьківці 31:40, А. Красіцька Ясінь 5, Ол. Малицька Летня 5, о. Дм. Сеньковський Серники 40:20, о. Ом. Менцінський Маластів 10, о. К. Федорович Губичі 10, Іванна Туля-Чорна 10, Ол. Матюківна Марямпіль 15, Ол. Микласевичева Сірий 5, М. Душкевичева Дубе 10, о. Василь Залуцький Белелуя 10, Олена Стецев Бенькова 20, Ем. Пляшек Дубляни 10, о. Ів. Порайко Станиславів 20, Збірка о. Моравський Орове 33, о. Іван Яримович Шоломия 10, Ол. Пацкань Розвадів 7, о. М. Руденський Гвоздець 60, Влада Думінова Ластівки 10, М. Сьвітлик Судов. Вишня 10, Ів. Бератницький Сокаль 5, Микола Білецький Пацків 25, Уряд парохіяльний Ясінка масьова 10, А. Мироничева Дуба 20, о. Ал. Яців Медвежа 10, Вол. Струсевиц Судов. Вишня 20, о. Вол. Тисовський Сваричів 21, Март. Вербицький Львів 10, Ст. Коритовська Калущ 5, Громада Орове пов. Дрогобич 50, Уряд парохіяльний в Стрілках 43:50, Сегтелібова Ряшів 2, о. Ів. Ліщинський Борислав 50, Збірка в церкві Желдець 30, Збірка в церкві Воля жовт. 10, Збірка в церкві Купич воля 10, о. К. Бардин Желдець 5, о. В. Машківський Верхрата 30, Н. Рибаківна Тепетники 5, Евг. Білевич Полонична 13, Кульчицька і Черевківна Вільки медвецькі 4, о. Ю. Герасимович Рибно 25, о. Гіп. Погорецький Бродки 30, Збірка Данил Бичик Л. А. А. №2, Блюмав 90:72, Збірка Данило Бичик Л. А. А. №2 120:50, о. Г. Боднар Свистільники 5, з акафісту 5:66, М. Боднарова 4, Агафія Яворська Куровичі 37, Вп. Пристайова Львів 4, О. Янкевич Львів 2, Бірецька Львів 2, О. Сапука Львів 2, Федорців Львів 2, Стефа Савицька Львів 2, Н. Н. 2, о. Др. Лятешевський Станиславів 3, Лалакова Львів 4, Окпишева Львів 2, Бандрівська Львів 2, С. Ференцевич Львів 2, Церков Успенська Львів 46:32, Укр. жіноча гімн. СС. В. Львів 100, Анна Білосор Львів 2, Збірка Ірена Балторович Глиняни 31:70, Збірка в Яворові на руки А. Гладилович 116, С. Кульчицький Львів 10, Акад гімназія 42:50, Ольга Бачинська Львів 5, Монцібовичева Львів 4, о. Мусій Руданці 14:73, о. Сірецький Ляцке шляхецьке 42:50, а на У. С. С. 50:50, о. Ан. Менцінський Фельштин 50, а на У. С. С. 30, Гнат Бобанич Сенев. нижне 142, а на У. С. С. 50, Вп. директор Усомницький 10, Арядна Трушова 2, Товарисво „Дністер“ 100, Вп. Федоровичі Львів 10, Лисякова 2, Бордунівна 3, М. Качмарська збірка 40:20, Ст. Тицаківна збірка на Знісню 16:87.

Вп. Ірена Балторович, Глиняни, 4 кг. яблук і чеколяда, Малішевська 1 пару біля, 6 хустинок, Рожанковська 400 папіросів, Л. Окпишева яблоска, Софія Струтинська Делятин 400 папіросів, Олена Рожанковська Itzkanу 6 рульонів медівників, Вп. Яцівні Медвежа 3 пуделка цукорків, 1 пуделко сущ. овочів 2 шклянки яблоскою галарети, Мудракова папіроси, Корінцева 15 прим. „Укр. історія“, Л. Окпишева, медівники, Тов. „Просвіта“ 180 книжок, п. Лалакова 2 молитвенники, Мариня Голда цукор. яблоска. Білинський Білина велика 28 піряних подушок, о. Мик. Юрик Сівці 75 подушочок, 1 ковдра, Евг. Вергановська 800 торбинок до пакованя, парохіяни з Підберезь на руки о. Шухевича 80 літрів пшениці на кутю, Мариня Крупа тісточка. Малішевська 1 сороч., 6 хусточок, Тов. Педагогічне 120 книжок, Кирилович 7 німецьких молитвенників, М. Олійник Бутини 127 хустинок, Вп. п. Громницький кілька книжок і хусточки.

На коляду Українським Січовим Стрільцям зложили в коронах:

Громада Грабовець, повіт Богородчани: Прокіп Квасняк 2, Петро Матковський 2, Анна Матковська 1, Петрунеля Матковська 2, Микола Матковський 4, Дмитер Веприк 1:20, Іван Плазінський 4, Зофія Гайхель 1, Мариня Матковська ж. Івана 1, Єлисавета Гошовська 1, Февроня Бойчук 1, Катерина Ясінська 1, Матрона Роджук 1, Михайло Масевич 1, Альфред Гарц 1, Аделька Бойчук 1, Мариня Голинська 1, Мариня Курпель 1, Катирина Веприк 2, Федор Бойчук с. Матія 1, Катерина Боденко 1:40, Мариня Веприк 1, Лука Грицак 1:20, Мариня Феле-

зюк 1, Мария Козюрак 1, Дмитер Матковський 1, Анна Землянська ж. Якова 1, Олександр Голинський 1, Мария Плазинська 2, Анна Куртак 1, Мария Грабовецька 1, Настуня Веприк 5, Катарина Кулик 4, Мария Бердович 6, Олена Гнатюк 3:40, Кароліна Бердович 5, Іван Стефанович 2, Олександр Землянський 3, Анна Циганюк 3, Олена Романчук 5, Антін Стефанович 2, Іван Ровенько 3, Мария Павлюк 5:20, Олена Зеленьок 1, Меленія Удуд 2, Антоніна Саранецька 7, Мария Грицько 2, Анна Кулічківська 2, Кароліна Міторай 9, Настуня Попович 1:20, Анна Гедзик 1, Катерина Гомовська —50, Михайло Мельник —50, Юлія Якубів —50, Павло Матковський —50, Текля Квасняк —50, Микола Гуцуляк —90, Василь Юрчак —60, Параська Труфан —90, Анна Гавришук 1, Анна Андрійчук —40, Антось Грицько —40, Йосиф Бердович —10, Ксеня Чумбей —20, Таця Іванюк —20, Яків Касінець —20, Федор Ковтун —20, Параська Грабовецька —20, Олександер Бердович —30, Розалія Плазинська —40, Варвара Землянська —40, Василь Стефурак 2, о. Стефан Антимович 1, Ольга Антимович 1, Катерина Ясінська —20, Мендель Дакс —60, Катерина Матковська 50, разом 129:70.

На школу ім. Б. Грінченка зложили в коронах:

О. Михайло Олексинин парох Суховолі 20, Захарий Билопугф 33, Др Іван Сіак 5, зі збірки о. Андрей Гавришак 200, а від себе 30, Янович 20, Василь Фридель 10, Миколішин 11, Петро Будз 5.—По 2 кор. дали: Мих. Третяк, Осип Кузьма, Др Гріфелд, Шеліхевич, Олофр. Порайко, Тимко Грещак, Гриць Ольфавіцький, Василь Семенюк, Матіаш Степанчів, Яків Сорока, Франц Земба. — По 1 кор.: Данило Тильний, Никола Хома, Стефан Липка, Олександер Нападій, Борух Шайн, Петро Кізілк, Іван Мельничук, Петро Плахта, Никола Стржак, Гриць Івашків, Іван Островський, Іван Генсюркек, Василь Білап, Ілько Процик, Юрко Сенчук. — Офіцери при Йорданським водосвято зложили 87, разом 200 кор., о. Сиротинський Камінка волоська 100, Мария Фітівна учит. з Яворова 5, Радн: Громницький 10, Кульчицький 6, Андрій Чорній 10, проф. В. Білецький 10, Ярослав Ярема, жінка ц. к. Суддї, Любича королівська 14, В. Білецький з нагоди смерті бл. п. проф. Торонського, збірка професорів 25, Учасники Загальних Зборів Круга ім. Б. Грінченка 62:64 Тим Впов. Добродіям нашої школи шлемо сердечне Спасибі! О дальші жертви просимо дуже, бо видатки місячні удержання школи виносять тепер 1100 кор, а приходів мало. Адреса для жертв: Управа школи ім. Б. Грінченка Львів, ул. Городецька 95, або п. М. Сіак управитель Ангевських 12. І п.

На приют для сиріт ім. Митропол. Шептицького зложили в коронах в Тов. „Дністер“:

А. Крупа Любачів 200 кор. і 10 сот, Григ. Лебедович Любачів за громаду Башня гор. 40.

На приют для інвалідів Укр. Січ. Стрільців зложив в коронах в Тов. „Дністер“:

А. Крупа Любачів за громадян з Залу-жа 100.

На Українських Січових Стрільців громада Бу-совиско зложила в коронах:

Церква Бусовиско 20, уряд громадський Бусовиско 20, Читальня „Просвіта“ в Бусови-ску 10, Федько Іванік 4, Николай Яворський 2, Рузя Цап 2, Іван Щербан 2, Михайло Луць 2, Рузя Турянська 2, Федько Іваніцький 1:25, Юсти-на Іванік 1:20, Николай Пісьо 1, Іван Сулило 1, Василь Українець 1, Іван Яциник 1, Мария Шевчик 1, Стефан Луць 1, Стефан Буцик нач. гром. 1, Кася Луць 1, Анна Кузьмич 1, Іван Цап 1, Данило Іваніцький 1, Пазя Кузьмич 1, Василь Телічка 1, Олена Матійців 1, Февроня Пішко 1, Михайло Пішко 1, Настуня Гурич 1, Рузя Кухар 1, Мария Лимш 1, Казимір 1, Рузя Герило 1, Трофим Лилиш 1, Настуня Залого 1, Миколай Пішко 1, Михайло Топіль-ницький 1, Гануся Луць 1, Гануся Буцик 1, Гринь Гурич 1, Прокіп Іваніцький 1, Іван Ка-ньовський 1, Мария Українець 1, Думінка Бар 1, Пазя Сліпець 1, Федько Буцик 1, Іван Іванік 1, Варвара Лучшин 1, Федько Луць 1, Рузя Іва-нік 1, Рузя Луць 1, Кость Іваніцький 1, Микола

Луць 1, Мария Щербан 1, Олена Храпко 1, Кася Герило 1, Варвара Щербан 1, Евка Шигельська 1, Михайло Вівчарчин 1, Іван Луць 1, Михайло Каньовський 1, Стефан Блендей 1, Анна Мульо 1, Микола Іванів 1, Мария Щербан, Далько Кубай 1, Анна Фірко 1, Анна Луць —80, Кася Антошик —70, Гринь Луць —60, Гануся Іва-нічка —60, Параня Луць —60, Федько Фірко —60, Михайло Вівчарчин —60, Гануся Украї-нець —60, Микола Шигельський —60, Василь Луць —60, Мария Іванічка —50, Михайло Лисак —50, Іван Калька —50, Ксеня Буцик —50, Гринь Лисак —50, Микола Лисак —50, Пазя Храпко —50, Павло Кубзй —50, Микола Українець —50, Василь Луць —50, Василь Блен-дей —50, Настя Топільницька —50, Микола Гурич —50, Гануся Іванічка —50, Мария Щербан —50, Варвара Бандура —50, Гриць Українець —50, Вітковський —50, Панько Іва-ніцький —50, Павло Цап —50, Іван Іваніцький —50, Василь Кузик —50, Василь Іваніцький —50, Микола Шигельський —50, Гаврило Дя-кун —50, Кузьма Папак —50, Василь Папак —50, Стефан Буцик —50, Анна Храпко —50, Матвій Луць —50, Стефан Іваніцький —50, Па-вло Шигельський —50, Павло Щербан —50, Юрко Петрівський —50, Мария Лисак —50, Юрко Лучечко —50, Варвара Лисак —50, Лев Слухияк —50, Кася Кубай —50, Василь Яци-ник —50, Йосиф Чир —50, Мария Малаяр —50, Федько Іванік —38, Микола Луць —30, Микола Дидик —30, Федько Лудь с. Михайла —30, Павло Буцик —60, Руніо Ковальський 1—

На приют для сиріт по похибших жовнірах зложили в коронах:

Іван Хамчук 10, Федь Хамчук 10; по 2 кор.: Никола Лось, Антін Кравець, Олександер Оляшук, Петро Іванюк; Атаназий Мисків 4, Теодор Бен-дзар 2, Микола Федущак 4, Стефан Галаревич 2, Михайло Мьяковський 5, Василь Шмата 50, Гнат Остапчук 20, Володимир Найдан 30, Ва-силь Біленчук 2, Іван Осадця 10, Віктор Кле-чек 1, Данило Дембіцький 1, Василь Слободзян 1, Ципрян Гольдак 1, Василь Безпалько 2, Пе-тро Бугера 2, Василь Данилейко 2, Стефан Стельмх 2, Котович Іван 3, Андрій Лагота 2, Міхал Новацький 2, Антон Вежбінький 4, Пе-тро Головатий 2, Федь Курчеба 4, Бялковський 2, Лазарук Микола 1, Палінка Василь 5, Сіакка Карель 1; по 2 кор.: Яків Павелко, Андрій Татарин, Василь Гута, Павло Пундій, Стефан Гураль, Іван Шуба, Панько Калинюк, Антін Ша-бетура, Павло Мандрик; Бербицький Карло 20, Соротюк Йосиф 4, Василь Андрій 2, Кашуба Василь 1. — Разом 240 Кор.

На Різдвяні свята для жовнів стоячих в поли Громада Грабовець пов. Богородчани в коронах:

Петро Матковський 1, Анна Матковська 1, Никола Матковський 2, Ліба Фаер 1, Мария Кнїгиницька 1, Зофія Гайхель 1, Кароль Тиха-нович 3, Федор Бабінець —60, Анна Скілська 1, Мария Микицей —40, Мария Грабовецька —30, Мария Матковська ж. Івана 1, Елисавета Яво-рик 1, Елисавета Гомовська 1, Йосиф Шефер 1, Зофія Гуменюк 1, Микола Грабовецький с. Лу-каша —60, Саля Фухс —50, Василь Грицько —20, Анна Гедзик 1, Гнат Дармограй —60, Василь Кузан 1, Франц Голинський 1:60, Кате-рина Гомовська —50, Янко Грабовецький —40, Мария Грабовецька —20, Мария Кузан —20, Феврона Бойчук 1, Михайло Мельник —50, Ка-терина Капушак —40, Мария Грабовецька ж. Лукаша —20, Айдлі Дрімер 1, Катерина Ясін-ська 1, Анна Ясінська 1, Сабіна Голинська —40, Ева Кох —50, Мария Кох 1, Юлія Якубів —50, Анна Гомовська —20, Катерина Дутчак —20, Мария Кричко ж. Григора 1, Катерина Андрій-чук —40, Мария Андрійчук ж. Андрія —60, Дамян Дутчак 1, Олена Матковська —60, Павло Матковський —50, Юлія Ленічка —40, Матро-на Роджук 1, Мария Кнїгиницька ж. Броня 1, Юстина Коренда —20, Таця Кузан 1, Михайло Масевич 1, Катерина Коренда —60, Маргарета Шефер —20, Альфред Гарц 1, Самуель Баран 1, Егтя Калер —50, Антоніна Бентковська —20, Аделька Бойчук 1, Варвара Землянська —80, Михаліна Левінська 1, Розалія Яцевська 2, Ка-терина Матковська —50, Анна Плазинська —40, Розалія Плазинська —60, Мария Матковська —40, Мария Голинська 1, Анна Петришак 1, Катерина Веприк 1, Саломон Вакс —60, Елька Дрімель —08, Федор Бойчук с. Магія 1, Мария Козюрак —20, Катерина Боденко 1, Мари

Венрик 1, Саломон Дрімер —30, Саломон Тір-кель —20, Лука Грипак 1, Мария Фелезюк 2, Мария Козюрак 1, Анна Попович 1, Федор По-пович —20, Дмитер Матковський 1, Текля Ква-сняк —50, Ілько Веприк 1, Ельфіна Дзюбка 1, Ірина Іванців 1, Генрик Габерштот —20, Ми-кола Гуцуляк —50, Михайло Місевич —60, Петро Веприк —20, Катерина Матковська 1, Мария Бойчук 1, Анна Якимчук —16, Анна Землянська ж. Якова 1, Катерина Роджук 1, Кондрат Мисир 1, Параська Труфач —50, Микола Григорів —10, Павліна Грабове-цька 1, Олександер Голинський 1, Варвара Грабовецька —10, Гафія Ковтун —10, Текля Скілська 1, Олександер Андрійчук 1, Михайло Бердович —50, Федор Ковтун —50, Гнат Плазинський —40; по 1 кор.: Яків Плазинський Анна Землянська, Катерина Гуцуляк, Мария Плазинська, Мария Гуцуляк, Михайло Іванців, Петруня Кузан, Адольф Лянґ, Юрій Савчин, Анна Куртак, Василь Стефурак, Мария Грабо-вецька, Параська Грабовецька, Олександер Вер-дович, Мария Андрійчук, Мария Філіпі: Кате-рина Остропольська —88, Іван Іванців —60, Антоніна Саранецька 3, Мария Грицько 2, Анна Кулічківська 2, Кароліна Міторай 3, Настуня Попович 1. — Разом 109 К. 32 сот.

На Захист для Українських Січових Стрільців зложили в коронах:

Громада Різдвяни: по 1, Панько Стасів, М. Сарновська, І. Купій, Й. Крайківська, О. Крайківська, Р. Олійник, Й. Грайчук, К. Сенюк, В. Грайчук, Н. Купій, Д. Крайківський, П. Ста-сів, П. Крайківський, С. Крайківська, Х. Го-ловчак, А. Шанців, З. Корчинська, А. Крайків-ська, М. Олексим, П. Крайківський, Я. Край-ківський, Г. Терплицев, О. Терплицев, М. Ан-дрієв, К. Крайківська, К. Вашківчич, К. Харів, Ю. Яремків, М. Сенюк, Т. Янишин, Розалія Ко-новал, П. Прокопів, С. Цибух, П. Стасів, О. Ста-сів, А. Олійник, П. Янишин, М. Сенюк, Н. Тер-плицев, Н. Сенюк, О. Янишин, М. Марушак, Ю. Сенюківна, Р. Тимків, Ан. Сарновська, У. Сенюк, К. Пюнтківчич, М. Гриців, Р. Головач, Т. Олійник, А. Головач, А. Цибух, Ф. Татів, Ф. Терплицев, А. Янишин, Т. Сенюк, М. Край-ківська, А. Янишин, по 2, А. Стасів, І. Терпли-вец, Т. Крайківська, М. Ляховська, Ю. Терпли-вец, Н. Купій, А. Крайківська, А. Формний, З. Григорович, Ю. Сенюк, по 1:30: М. Корчи-ньська, П. Терплицев, Н. Терплицев —24, О. Сенюк —26, Н. Сенюк —30, Ю. Дранута —80, Г. Босчко —40, А. Казимирів —60, М. Казі-мирів —30, М. Крайківська —50, П. Головач —60, Ю. Корчинська —40, Зоф. Кабель 2, Вас. Бендик 5, М. Стасів 4, Д. Крайківський нач. гром. 10, Н. Головач 2.

Громада Ятвяги зложила: по 1 кор.: І. Ко-валь, М. Лобозинський, П. Вирета, О. Горінь, П. Полевий, Д. Вирета, І. Кигибицький, Ст. Гурман, А. Миківчич, Ф. Шпелік, Ю. Лялюк, П. Шпелік, В. Гук, В. Вирета, І. Кулик, І. Мі-ківчич, А. Милимук, І. Турчин, М. Михашула, Ф. Вебрин, П. Гук, М. Чмир, В. Горін, А. Гур-ман, К. Візна, К. Гурман, М. Шпелік, В. Витяз, Ю. Шпелік, Н. Дідух, Н. Бабій, А. Павлів, Т. Гурман, Д. Липовий, А. Михашула, К. Соло-нинка, П. Готра, Ю. Левицька, І. Шпелік, Ксе-ня Сокальчук, Х. Бега, М. Витяз, Т. Лялюк, П. Шпелік, Ф. Коваль, М. Липовий, К. Стець, Н. Хандога, П. Гурман, М. Миківчич, К. Трушак, В. Киньдзира, А. Бурбеля, М. Присяжний, М. Солонинка, Ф. Шпелік, М. Миківчич, А. Кін-дзира, Ф. Витяз, М. Солонинка, Ф. Шпелік, М. Миківчич, А. Кіндзира, Ф. Витяз, К. Михашула, К. Бега, А. Шпелік, Р. Турчин, А. Пікіль, М. Вирета, М. Кегнечка, М. Милимук, Р. Кузимин, М. Милимук, Н. Коваль, М. Лялюк, Ольга Ке-гнечка, І. Шпелік, П. Витяз, Н. Турчин, М. Шпелік, А. Шпелік, А. Гурман.

По 2 кор. зложили: Н. Слінавич, Д. Ми-лимук, К. Кузьмич, К. Лялюк, Т. Киньдзира, К. Вирета. В сотиках і коронах зложили: Д. Вирета 0:60, С. Витяз 0:60, І. Вирета 0:40, Т. Коваль 0:56, В. Кулік 0:60, А. Вовк 1:60, Д. Пікіль 0:60, Н. Семко 0:80, С. Милимук 1:40, І. Вирета 0:70, П. Волинський 0:50, К. Солонин-ка 0:60.

(Далі буде).